

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VI.—N:R 25.

WINNIPEG, MAN., den 23 JUNI 1898.

LÖP. N:R 214

KRIGET.

Cuba förlust menar fred, så har åtminstone den engelska ambassadören låtit förstå i Washington. England betraktar saken som afgjord, så snart Cuba är förlorat, ty Spanien har då intet att kämpa för, och de europeiska makterna ämna ingalunda tillåta att ett för handeln öfvergående krig fortgå utan något ändamål. Därför har troligtvis pres. McKinley beslutit, att så fort som möjligt taga Havana. Nu då Santiago expeditionen väntas hafva landat utan svårighet, kommer en ny armé att landsättas vid Cardenas, söder om Havanna, och staden kommer sålunda att bli innefallit från båda sidor. Afven för Porto Rico beredes en expedition, som i dagarna afseglat.

Amiral Samson har under väntan på general Shatters armé sysselsatt sig med att bombardera och förstöra fästena vid inloppet till Santiago, hvilket enligt ingångna underrättelser synes hafva lyckats fullständigt. Dynamitkryssaren Vesuvius slungade sina ödeläggande bomber och deras verkan var förfärlig. Amiral Samson beslutade likväl ej besluta sig att bombardera Morrotstaket, hvarst Hobson med sina raska kamrater hålles fången. Dessa hade han ej i söndags lyckats utlösa.

Onsdagen den 16 bevitnade småre fäktingar mellan de spanske och Föränta Staternas sjösoldater, i hvilka de förra som vanligt drevs på flykt efter lösnande fångar, ammunition och vapen. Emellertid retirera spanjorerna endast långsamt. De dåliga vägar och den analkande osunda årstiden äro spanjorerna behjelpna, men de synes ej kunna stå emot amerikanska styrkor.

Situationen vid Manilla försvårades genom insurgenternas framgångar, och det torde vara omöjligt att hålla staden tills de amerikanske förstärkningarna anlände. Guvernören sades vara villig att uppgifva staden, men den katolske ärkebiskopen förklarade sig hafva haft en dröm, hvori han förvisats, att "yankeesvinen" skola med lättet fördrivas från ön. Falla staden i insurgenternas händer kommer blodutgjutelse säkerligen att följa.

Den 16 juni bombarderades Santiago af Samsons flotta. Ett formligt hagel af stora projektiler föll och rasade flera befästningar vid inloppet till hamnen. Manillas sista stund torde snart ha slagit. Insurgenterna hafva intagit förstäderna och guvernören telegraferade spanska regeringen, att han dragit sig inom fästningsverken och att inga vidare nyheter kunna väntas. Deweys förstärkingar väntas hafva framkommit vid detta laget. Spanien ämnar emellertid ej uppgifva öarna, när Manilla fallit, ty det finnes flera befästade punkter att falla tillbaka på.

General Shatters armé anlände i måndags till Santiago och landstigningen skulle omedelbart börja.

Ej mindre än 35 nya krigskepp skola byggas af Föränta Staterna. Dynamit kryssaren Vesuvius afsköt ytterligare 3 bomber i måndags. De gjorde stor skada.

General Blanco sköt i benet af en soldat, som ville hämnas sin broders död. Denna hade dömts till döden för landsförräderi.

General Shatters armé kommer ej att landsättas förr än om några dagar, 8,000 skola ytterligare sändas till samma plats under kommando general Henry.

CANADA.

New Foundland.

Stora järnmalmförråd ha påträffats på ön och ett engelskt bolag har grundats med ett aktiekapital på en million dollars att bearbeta dem.

Driften kring New Foundland har förrigen instängt flera fartyg lastade med fosförlimen för de olika

fisklägena, och dessa senare äro därför i fara att förgås af hunger. På flera ställen är matförrådet ytterst ringa och snar hjälp är nödvändig. Det är emellertid omöjligt att göra något, så länge isen ligger så packad.

Nova Scotia.

Berggruva. Det torde vara i friskt minne, att den franske oceanångaren "La Champagne" inbogerades med bruten propelleraxel till Halifax i februari månad. Ångfartygsaktiebolaget "Warren Line" har tilldömts \$75,000 i bergningslös för arbetet.

Quebec.

Ex-guvernör Sir A. Chapleaus begravnin var en synnerlig ståtlig affär. Den äldres dödsbo visar en mycket mindre behållning än tänkt var. Politikusar synes ej blifva vidare rika i detta land.

Ontario.

F. Cloutier, som arresterades och fördes till Montreal för att undergräva rättegång för bedrägeri, frikändes.

Rat Portage Lumber Companys fönster- och dörr fabrik nedbrann i går morse. Skadan ansås till \$5000.

Från Ottawa skrives den 17: "Andligen äro parlamentets arbeten afstutade och de trötta(?) lagstiftarna skingrade till rikets fyra hörn. Under de sista dagarna minskades ledamöternas antal märkbart och ej mindre än 93 hade afrest till hemmet, då den sista ordstriden mellan Foster och finansministern egde rum.

Oppositionen beskyller den nuvarande regeringen för löfetsbrott i fråga om ekonomiskt samt att den ökat nationalskulden i oroväckande grad och som prof därå framdrog Mr Foster följande: utgifterna för första året under den konservativa regimens voro \$36,949,142 medan den nuvarande styrelsen under 1896-7 använde ej mindre än \$1,400,000 mer eller \$38,349,000. Faktum är emellertid, att under de fem första åren af 90 talet utgifterna hvarje år ökades ungefär $\frac{1}{2}$ million. Sedan kom allmänna valet, då Mr Foster nedträdde alla utgiftstater samt uppsköt betalningen af många skulder, hvilka det ålades det inkommande kabinettet att betala. Jemförelsen är därför långt ifrån berättigad. Prof A Mr Fosters oriktiga kalkyler kunna finnas i hans egen proposition utgiftstat, hvilken följande är: Departementet och belöpte sig till ej mindre än \$41,930,237 eller en ökning af nära nog fem millioner. Mr Foster förnekade dessa fakta men det bevisades, att dessa utgifter nödvändiggjordes på grund af de många löften, som gjordes af hvarje kandidat för att om möjligt vinna den ojemna striden.

Angående utgiftstaten för 1897-8 som jemte extra anslag uppgår till \$40,569,492,60 så sigas att därifrån må i främsta rummet deduceras kostnaden af Yukons förvaltning jemte förlängningen af Intercolonial banan eller en summa af \$14,500, hvilket lemna en slutsumma af \$39,750,000 (rundt tal) mot Foster \$41,900,000 eller en besparing af \$2,100,000 under nuvarande regime. 1898-9 års utgiftstat slutar på \$41,239,888 men därifrån måste igen afdragas åskalliga belopp: \$685,300 för Yukon, \$760,000 för Intercolonial banans utsträckning, \$250,000 för bestridande af folkomröstningens utgifter, en ny båt för Prince Edward Island routen \$180,000 samt en skuld till Manitoba på 236,575, summa \$2,112,151. Från drages detta belopp från ofvannämnda summa blir utgiftstaten \$39,127,257, eller närmare \$3,000,000 mindre än Mr Fosters ofvan omtalade överslag.

Då det liberala partiet var i opposition förklarade det, att regeringens kostnaderna voro allt för höga men det har befunnits omöjligt att kunna med ens reducera utgiftstaten, som under de 18 föregående åren växt med så stora steg. Det konservativa partiet i opposition kunde ej peka på några utgifter, som voro oförsvarliga, under 27 dagars debatt om utgiftstaten.

Regeringens arbete under den jernförelse korta tid, den fört regementet, kan visa flera goda resultat, hvaribland kunna påpekas åtgärderna för åkerbrukets höjande, Crows Nest banans byggande in i hjärtat af British Columbias malmfält, kanaler för djupas o. s. v. Nationen kommer att sättas i tillfälle att uttala sin vilja angående rusdrycks-trafiken. På det hela taget måste envar tänkande canadier erkänna att allt göres, inom möjlighetens gränser, att utveckla och och förstra det gryende välförståndet i landet.

St. Thomas' elektiska spårvägs-system sattes igång den 17 ds, En större strejk berättas från Rockland invid Ottawa.

Georg Cambell och Peter Olsen drunknade under dykerarbete i Tbound Bay.

Port Arthur led af en obetydlig eldsvåda den 20 ds. 7 hus å Cumberland gatan nedbrunno orsakande förlust af ungefär \$10,000.

\$125,000 tillmedel mottogs från Bennett tillstation vid Yukon. Ungefär en fjerdedel million har uppbärut under fiskalåret.

Canadas handel tillväxer stadigt. Totalsumman för årets första elva månader belöper sig \$262,576,722 en ökning af 43,000,000 öfver 18-97.

I presbyterianska general församlingen diskuteras frågan om prohibition, hvarunder rektor Grant, en af Ontarios mest framstående män, höll ett värdigt tal emot prohibition; Emellertid hade hans fördrag liten inverkan på församlingen.

Två fångar lyckades rymma från cellfängelset i Toronto genom att krypa upp i en ventilationstrumma och vidare ut på taken, hvarifrån de släppte sig ned på marken. Den ene återfångades inom en halftimme men den andre är fortfarande fri.

En allvarigare eldsvåda egde rum i Fort William den 15 dennes. Mc Dougal Block i hörnet af Cumming & Simpson street nedbrann till grunden. Ett litet barn inebrenn, hvarjämte 5 personer sårades mer eller mindre lifsfarligt under försök att hoppa ut.

Under engelska kyrkans synodal-möte i Toronto inträffade en liten scen. Bishop Sweatman, som hade en stor del af sin lön att fordra, resignerade, hvarpå han fick löfte att få sina penningar. Detta bevekste honom att återtaga sin afskedsansökan och frid rädde igen.

Fokyr grufvan såld. Ett engelskt bolag har köpt denna värdefulla grufva för \$750,000 samt ämnar betydligt utvidga och förstora verksamheten i denna lifvande grufvgruva.

Priset anses vara godt i jernförelse med de priser, som erhållas i British Columbia.

Grufvariften är i stort uppsving att döma af resultatet af årets tre första månader. Under denna tid behandlades 13,939 tons guldmalm, hvilka gäfvö 5,288 ounces guld eller \$ 6,175. Hela fjolårets afkastning var 11,412 ounces guld, eller \$190,244 sålunda en utmärkt jernförelse. Nickel och järn grufvor visa likaledes stor uppsving under de gångna 3 första månaderna.

Mången känner ej till att det är omslaget, som ger en "plug" dess väckra färg och luras därigenom. Omslaget består af ett enda blad, som viras omkring tobaken, och är dyrt på grund af den vackra färgen. I T. & B. Myrtle Navy riktas största uppmärksamheten på fyllningen eller själva röktoaken, hvilken innehåller aromen. En tobakskåka kan utan mycket besvär göras likadan som T. & B. på utsidan, men kan likväl innehålla ytterst underhålligt tobak.

Manitoba.

Dyrko. Premier Greenway har köpt en ko i Ontario för \$450.00.

Både postkontoret i Portage la Prairie samt immigranthuset i Dauphin äro färdiga för bruk.

Skuldäggning kommer med det första att begynda på Dauphinbanans utsträckning. Därefter kommer skuldäggningsmaskinen att nyttjas på South Eastern banan.

Skorberättelserna från N. P. banans stationsagenter äro goda. Det säges, att grödan på flera ställen är minst en månad tidigare än i fjor.

En ung skollärare invid Boisveain dödade genom att falla ur vagnen, då hastar stösknade.

Dominion regeringen synes hafva till fullo insett nödvändigheten af att söka på bästa sätt bevara de skogsdistrikt, som finnas i landet. Till den ändan har en mycket stor fireguard påbörjats vid Turle Mountains för att om möjligt skydda därvarande beaktliga timmerförråd.

Efterfrågan på land har föranlett Dominion regeringen att öppna allt land, både det som sålts på tid samt det i de olika reserverade distrikten beaktliga. För landsökare, af hvilka ett större antal komma från Norra Dakota.

N. W. Territorierna.

Karne vid Oxbow nedbrann d. 20 dennes.

Den nye guvernören, Mr Cameron, anlände i morgon fredag till Regina, hvarest ett festligt mottagande väntar honom.

Calgary stad nskedade sin stadsräddare i fjol. Ett allvarsamt utbrott af mässling har förmått stadsfullmäktige att åter upprätta platsen.

Mr Oliver återkomst hem efter riksdagens slut har firats med en bankett, hvarjämte han möttes vid stationen af af stadens elit med en musikkör i spesten.

Liket af en viss Paterson, guldsökare, som drunknade vid Grand Rapids fanns nyligen 162 mil ned om den plats, hvarest olyckan skedd. Kroppen var illa åtgången af is.

En Chicago, som troligen var säker på att kunna lura de godtrogna "cannockerna", köpte 20 hästar i Calgary samt sålde dem igen utan att själf betala för dem. Därpå begaf han sig i väg men arresterades i Ashcroft och fördes tillbaka till Calgary. Det går ej så lätt att slippa på undan i Canada.

En sorglig olyckshändelse inträffade förliden vecka sydvest från Wolsley, i det en ung, pig fransk gosse, Dureault, stryptes. Han skulle rida hem från skolan och hade bundit grimskaftet om sin hals, medan han gjorde sig i ordning att sitta sig upp. Hästen skrämdes, satte af i sken och drog den stackars gossen med sig, som kväfdes af grimskaftet.

Fleming den 18 juni 1898. Årade redaktion. Pastor J. W. Lundgren besökte svenskarne i Fleming och höll där två goda föredrag. Familjen Ekman upplät rum för föredragens hållande och som vanligt trakterades de närvarande med förriskningar.

En svensk söndagsskola bildades och till dess föreståndare utsågs enhälligt Mr J. A. Linner.

F. riden tisdag kommo 16 stycken farmare försedde med hästar och plogar till J. A. Linnens nybygge och plöjde upp flera acres land. Det är en vacker och god hjälp för en nybyggare, och heder åt såväl de svenske som engelske settlarna i Fleming.

Här finnes litet fritt land kvar i närheten af det svenska settlementet och de landsmän, som önska hafva sig en egen torva, kunde därför passa på och komma hit innan det blifver upptaget.

En svensk och en engelsk p'c-nic kommer att gå af stapeln i nästa

vecka. Flera dylika väntas i nästa månad, så vi kunna ej klaga öfver brist på förströelser.

Vi hafva den vackraste väderlek, som kan önskas för grödan, hvadan farmarens förhoppningar och ansikten se ljusa ut.

Vän i veikan.

Utländet.

I elfte timman beslöts i Föränta Staternas kongress att betala den skadeersättning, som för två år sedan tilldömdes Canada af skiljedomstolen i Paris i sällångsträgan. Beloppet stiger till \$474,151.

Oroligheter hafva återigen utbrutit på turkiska halfön, hvarest Albanier återigen börjat hem söka kristna byar. Fasansfulla grymheter ontalas från dessa trakter, kvinnor och barn mördas utan skonsamhet.

I Gallicien ha jedeföljelser utbrutit. Flere judars egendom har förstörts och regeringen har sett sig nödsakad att utsända trupper mot orostiltarna.

En ministerkrfs egde rum i Frankrike den 14 ds.

Den amerikanske kongressens underhus har med stor majoritet, 209 mot 91, beslutit att annektera Hawaii. Det betviflas ej, att senaten också kommer att godkänna förslaget.

Tyskland har offentliggjort sin tulltaxa. England med alla dess kolonier, Canada undantaget, upptages bland de nationer, med hvilka speciella handelskontrakt uppgjorts.

Ett fullständigt krig har utbrutit mellan Albaner och Serbier. Det tros, att f. d. konung Milan försöker stifta oroligheter för att på det sättet komma i åtanke på Serbiens tron.

Brefafdelning.

Nya Stockholm, den 8 Juni '98.

Nyckerhetsforeningen har holdit livlige Möder i den sidste Tid, et hos E. Zakrisson den 21 Maj, det andet hos A. G. Sahlmark den 6 Juni. Diskussionsemnet paa begge Möderne var: Vil Fölgerne af Prohibition i Canada blive gode eller daarlige. Striden var till tider ganske hed, dog opnaedes til sidst det tilfredsstillende Resultat at 22 røstede for gode følger og kun en for daarlige. Den 23 Juni afholder foreningen sin aarlige Picnic paa A. Stenbergs farm. Alle Venner ere velkomne.

Koloniforeningen mødte den 28 Maj hos E. Berg, for at bestemme hvor Regjerings Brøndbor skulde bore her i kolonien. Selveftigelig önskede enhver at faa Brønden ved Siden af sit Hus, og heldst en ved Stalden ogsaa, men vi slog os dog til sidst til Taalmod at forlange fem Brønde. Et forslag var samtidigt oppe om at faa Postkontoret flyttet til et mere centralt Punkt, men det faldt igjennem af Mangel paa Enig hed. Enhvidere blev der valgt en Komitee till at ordne om Picnicen den 1 Juli.

Vor fodboldspillende Ungdom var Lördagen den 4 Juni paa Besög hos Naborer i Hazlecliffe for at spille en "friendly game", og kom hjem som Sejrherrer med en goal mod ingen. Paa Lördag skal de til White-wood og spille mod Stadsboerne.

Höstudsigtterne ere ganske gode, vi faa nu og da et par Draaber Regn, og Hveden er da i Live endnu, skjønt den har varit froset af indtil tre gange.

Statute Labour begynder i disse Dage. Faar se, hvad store Ting der bliver udrettede i Aar. Den vestlige Ende af Kolonien er nu ogsaa bleven Statute Labour District og Møde holdes hos Jonas Johansson den 10 ds for att vælge Overseer og tage Bestemmelse om, hvor Arbejdet skal nedlægges.

Hans.

Shoal Lake June 17, 1898.

Som jag i "Brefafdelningen" i sidste numret af denna tidning såg ett bref från en vår landsman, hr F. Söderström, kan jag ej låta bli att göra några anmärkingar däröfver för att om möjligt kunna bringa honom någon tröst i hans klenmodighet. Hr Söderström, jag har också läst den ifrågakarande uppsatsen "Små sjölar" men kunde ej finna något motiv däri att anmärka. Men hvad beträffar Edert bedömande om våra landsmän i Winnipeg så är det ganska nedsättande, och jag vet ej, om Ni har någon orsak till Edert yttrande, Ni må för öfrigt kalla dem "småsjölar" eller "öfersittare". Det förra, tror jag, generar dem ej, ty de äro ej några storkaxar någon af dem. Det senare "keep in your mind" tills Ni får orsak att säga det.

Om jag äfven nu skulle få uttala mitt erkännande om dem, så får jag säga, att jag funnit dem både hederliga och människoliktande så många jag kommit i beröring med, och de äro ej så få.

Ty jag som Ni och de flesta af våra landsmän kommo till Winnipeg med hjärnan full af lysande förhoppningar och jag drömde blott om guld och gröna skogar. Men så förkrossad jag dock blef, då jag fann, att jag måste arbeta för det. Det hade jag ej tänkt på så mycket. Och kanske Ni äfven var af samma tanke, att Ni i lugn kunde få lefva i Edra lufslott och blott samla skatter och hafva glada dagar? Ja, så kuggade vi blefvo! Jag stod där då med krossade förhoppningar. Och liksom Petter Jönson var jag ännu litet sjuksjuk men mera hemsjuk, och hvad som var värre, kassan var lämsad.

Hvad skulle jag göra? Det hjälpte ju ej att börja nedsvärta landsmännen och hela vår nation för mitt obehagliga öde. Nej, jag i stället glad att finna landsmän i Winnipeg, som ej läto en blottställd landsman gå ohjälpt från dem. Och jag har under de 2½ år jag varit där alltid både sett och erfårit, att de både hjälpa och villja det och först och främst sina landsmän. Och därför heter åt våra svenska Winnipegbor.

Vidare om Er missuppfattning att skandinaverna äro så litet aktade blån i andra nationer, hvilket är ett stort misstag. Jag har personligen funnit och har själf läst i engelska tidningspressen om det ansevärda svenska nation innehar. Jag tror, att ingen af våra landsmän, som vill arbeta och är nykter och redlig, behöfver klaga, att han står efter någon annan nation. Och i flesta fall bruka våra landsmän få arbete framför någon. Därför, herr S, för att ej nedsätta vår nationalitet och Eder hederskänsla på allt för låg ståndpunkt, bör Ni åtminstone bland öra landsmän här, som säkert ha större erfarenhet än vi båda två, ej följa dylika omdömen. Om Ni sedan vill skriva till edra svenska tidningsredaktörer för hvarje dag, det spelar ingen roll, ty vi finna, att vår nation i alla fall står högt aktad!

Lefve vårt svenska folk!

derström, kan jag ej låta bli att göra några anmärkingar däröfver för att om möjligt kunna bringa honom någon tröst i hans klenmodighet. Hr Söderström, jag har också läst den ifrågakarande uppsatsen "Små sjölar" men kunde ej finna något motiv däri att anmärka. Men hvad beträffar Edert bedömande om våra landsmän i Winnipeg så är det ganska nedsättande, och jag vet ej, om Ni har någon orsak till Edert yttrande, Ni må för öfrigt kalla dem "småsjölar" eller "öfersittare". Det förra, tror jag, generar dem ej, ty de äro ej några storkaxar någon af dem. Det senare "keep in your mind" tills Ni får orsak att säga det.

Om jag äfven nu skulle få uttala mitt erkännande om dem, så får jag säga, att jag funnit dem både hederliga och människoliktande så många jag kommit i beröring med, och de äro ej så få.

Ty jag som Ni och de flesta af våra landsmän kommo till Winnipeg med hjärnan full af lysande förhoppningar och jag drömde blott om guld och gröna skogar. Men så förkrossad jag dock blef, då jag fann, att jag måste arbeta för det. Det hade jag ej tänkt på så mycket. Och kanske Ni äfven var af samma tanke, att Ni i lugn kunde få lefva i Edra lufslott och blott samla skatter och hafva glada dagar? Ja, så kuggade vi blefvo! Jag stod där då med krossade förhoppningar. Och liksom Petter Jönson var jag ännu litet sjuksjuk men mera hemsjuk, och hvad som var värre, kassan var lämsad.

Hvad skulle jag göra? Det hjälpte ju ej att börja nedsvärta landsmännen och hela vår nation för mitt obehagliga öde. Nej, jag i stället glad att finna landsmän i Winnipeg, som ej läto en blottställd landsman gå ohjälpt från dem. Och jag har under de 2½ år jag varit där alltid både sett och erfårit, att de både hjälpa och villja det och först och främst sina landsmän. Och därför heter åt våra svenska Winnipegbor.

Vidare om Er missuppfattning att skandinaverna äro så litet aktade blån i andra nationer, hvilket är ett stort misstag. Jag har personligen funnit och har själf läst i engelska tidningspressen om det ansevärda svenska nation innehar. Jag tror, att ingen af våra landsmän, som vill arbeta och är nykter och redlig, behöfver klaga, att han står efter någon annan nation. Och i flesta fall bruka våra landsmän få arbete framför någon. Därför, herr S, för att ej nedsätta vår nationalitet och Eder hederskänsla på allt för låg ståndpunkt, bör Ni åtminstone bland öra landsmän här, som säkert ha större erfarenhet än vi båda två, ej följa dylika omdömen. Om Ni sedan vill skriva till edra svenska tidningsredaktörer för hvarje dag, det spelar ingen roll, ty vi finna, att vår nation i alla fall står högt aktad!

Lefve vårt svenska folk!

Vidare såg jag i nyhetsafdelningen om den beslutade picnicen. Oktadt jag ej har glädjen att få närvara och deltaga, är det dock min största önskan att Ni måtte få en glad och treflig stund och måtte så många som möjligt deltaga. Den lilla uppseningen är ju egadt till ett godt ändamål och för att mer hedra vår nation, och det bör därför intressera alla att göra sitt bästa för att vinna det mest lyckliga resultat. Och sedan, att ni gör Middagsmiddagen så ansevärd som möjligt och upplifvar lifva minnen från flydda midsomrardagar och gemensamt helga denna säson för oss en allmän helgdag. Och till hrr sportsmän: Visa Eder skicklighet. Och repdragarne! Jag känner mig vid blotta minnet ännu stolt öfver vår seger i fjor. Och då jag minnes, huru förtvifladt gubbaroe vände sina tuggbussar under det vi triumferande rökte våra örofullt vunnna cigarrer, skulle jag bli sorgsen, om gossarne i år voro för lättja, och de stället skulle få tugga på svampen. Därför: Hall i och dra!

Oscar.